

מסורת הש"ס

6) כריתות נה. ממנות 15. ע"ש. 8) פירושין ע"י. 9) מוסדות ל. כריתות נה. מנלה 1. ד) 21' דלא מנלקר ליה. 10) וישן פדיוס פ"ב מ"א.

חורה אור השלם

1. המוכח ע"ן שלוש אמות גבה וארכו שתיים אמות ומקצועותיו לו אלו זה השלחן אשר לפניו יחוקלא מא כב 2. מוכח אדמה תעשה לו ונתת ע"יו את עלותיו ואת שלמית את צאתך ואת בקרך בכל הקיום אשר אזכיר את שמי אבא אלך וברכתיו: מסות כ כ 3. ומשנתהם האין והשלחן והמורה אשר וכלי הקדש ואת וכל עבדות: כמדר ג לא 4. הלאו כה דרבי קאש נאמי י ובטיש יפצץ 5. כרית השני שפתותיו ומדברין נאה בפלח הרמון רתך מוכר לצמחתי: שיר השירים ג 2

הגהות הב"ח

6) תוס' ד"ה פושעי וסי מון מבעל כותיה דמשכה ליה:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה סלמנדרא ויה הנבירות וכו'. ע"ן מולן ד' קם ע"ה גנסי ד"ה וסלמנדרא:

מוסף רש"י

ומקצועותיו לו. שהיה מרובע (מנחות 41). שלחנו של אדם מכפר עליו. דמין פרוסה לאורחים (שם ובבב"ב: ע"ו).

הדרן עלך מסכת חגיגה

חומר בקודש פרק שלישי חגיגה

כו.

עין משפט
גזירה

סד א מ"י פ"ח מה' מנמלי משכ ומשכן הלכה ע"ן וישן מה שמכח מה הכ"ח פ"ב מה' גלם ה' ד':

רבינו חננאל

הוא איקרי ע"ן שנאמר המוכח ע"ן שלש אמות גבה וארכו שתיים אמות ומקצועותיו לו וארכו וקירותיו ע"ן וידברו אליו זה השלחן אשר לפניו אלא דמיקרי ע"ן ומסות אלא דמיקרי ע"ן ומסות הכי בעינן להווי משלש מלא וריקס זו ההלכה כולה ע"ן השלחן שצדו אינו מבעל העץ שלו היא כמסכת מנחות בסוף שתי הלחם ומפורשת ע"ן כאשר פירשנו והרבה ע"ן בה דמיכ על השלחן והטור מכלל דמיכין הוא טמא והשלחן פשוטו כלי ע"ן הוא ומסותו למטה הי"ח. ותריא ג'מסותא ע"ן. שלחן שנטמא מביבילין אוחו בזמני אפי' בשבת. משום דמטיל מלא וריקס. ומעשה שהטבילו המורה בלילי יום כ"ה. חזן מוכח הוה ומוכח הנחשת שהן כקרקע. דכתיב מוכח ארפה וכתב המורה והמוכחות (אחוקש מוכחות) להודי ולהוי כולה כארמה דלא מקבלי טומאה. וחכמים מטמאין מפני שהן מצופין. אי בעי תימא לר' אלעזר קאמרי ליה דקאמרי טעמא מפני שהן כקרקע דלא מטמא. הא לאו הכי הוה מטמא. והוא פשוטו כלי ע"ן (פשוטו) ניהו ולא מטמו. וכי תימא משום דמצופין. דברי חכמים לר' אלעזר בתיבה הוא דאמרת דמטמו משום צדו מיכטיל בטיל ציפיהו והוה ליה כלי ע"ן. אלא בין משום שהן מצופין בין משום שהן כקרקע אפי' הכי טעמין 2) טבילה לפי

שלחנו ש"א אדם מכפר. גדול כח הלגימא דלחמא בהגדת חלק (פנהדרן דף קו.). מוכח ארפה תעשה 5. וכי מוקמי לה בזמנים פרק קדשי קדשים (דף נח. נח.) וישן גבי מוצה אכנים להאי קרא דמוצה דלמה אמר הר"ר אלחנן דקאי לתריוהו ולמורי נראה לפי שהיה מוצה של משה במקום מוצה של אכנים של בית עולמים וכי האי גונגא דרש' המס (דף עו.) כי מוצה הנחשת אשר לפני ה' קטן מהכל ודרש' ליה מוצה אכנים במקום מוצה דלחמא: ואיבעית אימא רבנן דר"א ב"ר. וקשה למה לי

השלחן הטהור מכלל שהיה טמא מיפוק ליה משום יציאו דלף כמוצות נמי הוה מטמא (ר"א) משום יציאו אי לאו טעמא דקרקע ניהו ללישנא כמרסא דר"א דלחמא קרינשו ע"ן אס כן השלחן נמי טמא אע"ג דליקרי ע"ן משום יציאו וללישנא קמח דמוקי לה כרצונן דמטמא ולא בטיל האיפוי לגבי ע"ן ומידן דר"ר אלחנן דליטריך שפיר קרא דהשלחן דלף כמוצות נמי לא ידעינן ליה שהיה בטל לגבי הציפו אלא משום דליף משלחן דלף על גב דמיקרי ע"ן המורה טמאתו משום יציאו ורבנן דלחמא מבעיל בטיל יציאו לגבייהו אמרי מדאצטרך לרצוי שלחן דהא מסכרס טמא משום יציאו אלא דהאי לאשמעינן דלחמא ג' שיש לו יציאו רצון קרא לרצוי דמקבל טומאה ואי לאו הרצוי הציפו בטל א"כ ממילא גבי מוצה דליכא רצוי הלכתי בטל ללישנא כמרסא:

סלמנדרא. המלך והעבד תרגמם יהונתן כרסשתא וסלמנדרא. ערוך: פושעי ישראל אין אור של גיהנם כ"ו. נראה לי דלאו כפושעי ישראל גוופן דהא אמרינן גראש השנה (דף ה.) פושעי ישראל גוופן גיהנם כלה והם אינם כלים אלא כפושעי קלמ קאמרי ומשום דמסוק לכו אכרהס לכולה חזן מצועלי הכותיה 6) 7) (דמנשקק ליה) ערמיה כדלמר כרש עושין פסין (עירובין דף ע"ב.) וכי אמרינן בסוף הוהס (כ"ב דף נח.) הכל יורדין ועולין חזן משלשה לאו בגיהנם מיירי אלא במקום אחד לידון הן יורדין ואף הגידון לאחר שנים עשר חודש עולין ואין יורדין יותר משנה תמימה: שאין בו אלא עובי דינה. כמנומא יש שהיה משה תמיה על זה אי אפשר שלא ישרף העץ ואמר לו המקום כך דרכי כאל של מעלה אש אוכלת אש ואינו מכלה דלחמא והסנה אינו אוכל (שמות 2):

הדרן עלך חומר בקודש לה מסכת חגיגה

הדרמנא קרייה ע"ן 6) דכתיב יהמובח ע"ן שלש אמות גבה וארכו שתיים אמות ומקצועותיו לו וארכו וקירותיו ע"ן וידברו אליו זה השלחן אשר לפני ה' פתח במוצה וסיים בשלחן רבי יוחנן ורש"י לקיש דאמרי תריוהו בזמן שביית המקדש קיים מוצה מכפר על אדם עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו: כל הכלים שבמקדש יש להם שניים כ"ו: מוצה הנחשת דכתיב מוצה ארמה תעשה לי מוצה הוהב דכתיב המורה והמוכחות איחוקש מוכחות זה לזה: וחכמים אמרים מפני שהן מצופין: אדרבה כיון דמצופין ניהו מצימאוי אימא וחכמים מטמאין מפני שהן מצופין ואב"א משום דמצופין "מיכטיל בטיל צפויין גבייהו ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מורמה אין אור שולמת בו ת"ח שכל גופן אש דכתיב יהלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולמת בפושעי ישראל קל וחומר ממוצה הוהב מה מוצה הוהב שאין עליו אלא כעובי דינה והב כמה שנים אין האור שולמת בו פושעי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב כפלה הרמון רתך אל תקרי רתך אלא רקנין שבך על אחת כמה וכמה:

הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת חגיגה רבנן דר"א קאמרי מאי דעתך משום דמצופין "מיכטיל בטיל צפויין גבייהו א"ר אבהו אמר ר"א ת"ח אין אור של גיהנם שולמת בהן ק"ו מסלמנדרא ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מורמה אין אור שולמת בו ת"ח שכל גופן אש דכתיב יהלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולמת בפושעי ישראל קל וחומר ממוצה הוהב מה מוצה הוהב שאין עליו אלא כעובי דינה והב כמה שנים אין האור שולמת בו פושעי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב כפלה הרמון רתך אל תקרי רתך אלא רקנין שבך על אחת כמה וכמה:

הדרן עלך חומר בקודש וסליקא לה מסכת חגיגה

סלמנדרא. המלך והעבד תרגמם יהונתן כרסשתא וסלמנדרא. ערוך: פושעי ישראל אין אור של גיהנם כ"ו. נראה לי דלאו כפושעי ישראל גוופן דהא אמרינן גראש השנה (דף ה.) פושעי ישראל גוופן גיהנם כלה והם אינם כלים אלא כפושעי קלמ קאמרי ומשום דמסוק לכו אכרהס לכולה חזן מצועלי הכותיה 6) 7) (דמנשקק ליה) ערמיה כדלמר כרש עושין פסין (עירובין דף ע"ב.) וכי אמרינן בסוף הוהס (כ"ב דף נח.) הכל יורדין ועולין חזן משלשה לאו בגיהנם מיירי אלא במקום אחד לידון הן יורדין ואף הגידון לאחר שנים עשר חודש עולין ואין יורדין יותר משנה תמימה: שאין בו אלא עובי דינה. כמנומא יש שהיה משה תמיה על זה אי אפשר שלא ישרף העץ ואמר לו המקום כך דרכי כאל של מעלה אש אוכלת אש ואינו מכלה דלחמא והסנה אינו אוכל (שמות 2):

הדרן עלך חומר בקודש לה מסכת חגיגה

שני כל הכלים טעונין טבילה ואפי' המוכח. א"ר אלעזר תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולמת בהן ק"ו מסלמנדרא ומה סלמנדרא שתולדת אש היא הסך מורמה אין אור שולמת בו ת"ח שכל גופן אש דכתיב יהלא כה דברי כאש נאם ה' על אחת כמה וכמה אמר ריש לקיש אין אור של גיהנם שולמת בפושעי ישראל קל וחומר ממוצה הוהב מה מוצה הוהב שאין עליו אלא כעובי דינה והב כמה שנים אין האור שולמת בו פושעי ישראל שמלאין מצות כרמון דכתיב כפלה הרמון רתך אל תקרי רתך אלא רקנין שבך על אחת כמה וכמה:

א) נראה ש"ל גלילי י"ט ומתוספתא ג"י שטעניו המורה כ"יט ואפ"ר שלמי רצני היה הני גלילי י"ט ופירושא לחא סהם טעניו לח המורה ג"י התוספתא שביט רצני נראה עיקר דר"ק. 2) ללאוה משמע דמחיים נמי ק"ל דלא נמי טבילה ולא פליגי רק כעמדה דכרי רצני כ"ב.